

12. Evropski regionalni kongres Mednarodnega združenja za delovno in socialno pravo, Praga 2017

Primož Rataj*

12th European Regional Congress of the International Society for Labour and Social Security Law (ISLSSL), Prague 2017

The 12th European Regional Congress of the International Society for Labour and Social Security Law (ISLSSL) took place from 20th to 22nd September 2017 in some of the most beautiful buildings in the centre of Prague, namely the Carolinum of Charles University and its Faculty of Law. Delegates from a number of countries had registered, including five delegates from Slovenia: dr. Polonca Končar, dr. Katarina Kresal Šoltes, dr. Grega Strban, dr. Luka Tičar and the author of this report Primož Rataj. The main topic of the Congress was centred around the many current challenges in labour and social security law. Considering that labour and social security law remain exciting, challenging and fast moving areas of legal scholarship and practice, the event was an important, inspiring, collaborative and memorable one. The Congress consisted of four plenum sessions and six additional sessions, two of which took place simultaneously each time and participants were able to join the preferred one. Ten sessions with keynote speakers and discussants covered a broad range of challenging topics such as: Migrant Workers, European Work Councils, Work-life Balance, Temporary Agency Work, Sport and Labour Law, Recent Labour Law Reforms, Recent Trends in Social Dialogue, The Role of the State in Industrial Relations, New Forms of Social Security and Social Integration of Immigrants. Among one of the discussants was also the Slovenian delegate prof. dr. Grega Strban, who presented his paper titled 'The State's Recognition of Social Partners in Social Security'. The main objective of the Congress was to promote the study of labour and social security law by facilitating the exchange of knowledge, experiences, comparative information and novel ideas centred around described topics. The next 22nd ISLSSL World Congress

* Primož Rataj, magister prava, asistent na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani
primoz.rataj@pf.uni-lj.si
Primož Rataj, Master of Laws, Teacher Assistant at the Faculty of Law, University of Ljubljana, Slovenia

will be held in Torino (4th – 7th September 2018) and the next 17th National Slovenian Congress will take place in Portorož (31st May – 1st of June 2018).

V času od 20. do 22. septembra letos je v češki prestolnici potekal 12. Evropski regionalni kongres delovnega prava in socialne varnosti, ki sta ga organizirala Mednarodno združenje za delovno pravo in socialno varnost (ISLSSL) in češko matično združenje. Kongresa so se udeležili delegati iz številnih držav, med njimi tudi pet delegatov iz Slovenije: dr. Polonca Končar, dr. Katarina Kresal Šoltes, dr. Grega Strban, dr. Luka Tičar in avtor tega zapisa Primož Rataj. Osrednja tema kongresa se je nanašala na trenutne izzive delovnega prava in socialne varnosti. Upošteva dejstvo, da sta delovno in socialno pravo zanimivi, zahtevni in napredni panogi pravnega raziskovanja in udejstvovanja, je bil kongres nadvse pomemben dogodek.

Začetek kongresa je bil slavnosten s pevsko spremljavo na sedežu Karlove Univerze v Pragi, nadaljnja zasedanja v prihodnjih dneh pa so potekala na Pravni fakulteti Karlove Univerze. Udeleženci so imeli s strani organizatorjev v četrtek in petek možnost udeležbe na štirih plenarnih zasedanjih v dopoldanskem delu in na skupno šestih tematskih sekcijah v popoldanskem delu, ki so potekale po dve sočasno.

Prvo izmed plenarnih zasedanj, ki ga je vodila profesorica Pravne fakultete Univerze Bilgi v Carigradu Kübre Dogan Yenisey (Turčija), se je nanašalo na delavce migrante. Uvodničar omizja je bil zaradi logističnih potovalnih zapletov zgolj profesor Yes Jorens (Belgija), ki je predstavil pravne zagate, do katerih prihaja na področju delovnega prava in koordinacije sistemov socialne varnosti z razvojem in vse večjo razširjenostjo nestandardnih in novih oblik dela, ki so tudi odraz digitalizacije.

Drugo plenarno zasedanje o evropskih svetih delavcev je vodil zaslužni profesor Pravne fakultete Goethejeve Univerze v Frankfurtu Manfred Weiss (Nemčija), uvodničarji v razpravo pa so bili Dagmara Skupień (Poljska), profesor Attila Kun (Madžarska), Frederic Turlan (Francija) in Romuald Jagodziński (Poljska). Osrednji vidik zapletov pri delovanju evropskih svetov delavcev so po stališču uvodničarjev zlasti težave z učinkovitostjo pri pridobivanju informacij in postopkih posvetovanj. Čeprav je ustanovljenih večje število evropskih svetov delavcev, so ti ustanovljeni zgolj v eni tretjini izmed podjetij, pri katerih bi do njihovega obstoja lahko prišlo. Predavatelji so predstavili svoje poglede o morebitnih vzrokih za to in morebitne možnosti za izboljšanje stanja.

V popoldanskem delu sta najprej potekali vzporedni sekciji o socialnem vključevanju priseljencev in povezavi delovnega prava s športom. Prva je vključevala pravni pogled s perspektive prava EU in nemške nacionalne ureditve, druga pa zanimiv teoretični prikaz temeljnih institutov delovnega prava, ki so oziroma niso združljivi s specifično dejavnostjo športa. V nadaljevanju so imeli udeleženci možnost obiskati še dve sočasni vzporedni sekciji o ureditvi ravnotežja med delom in družinskim življenjem s predstavitvijo nacionalnih rešitev (v Bolgariji, Franciji in na Nizozemskem) ter sekcijo o aktualnih trendih in praksah socialnega dialoga v Evropi.

Sklepni dan kongresa se je začel s tretjo plenarno temo o novih oblikah socialne varnosti, ki jo je vodil zaslužni profesor Univerze v Bordeauxu Jean-Pierre Laborde (Francija). O izzivih, ki jih za področje socialne varnosti predstavljajo migracije, nove oblike dela in digitalizacija, so razpravljali profesor Franz Marhold (Avstrija), profesor József Hajdú (Madžarska), profesor Kwang-Taek Lee (Koreja) in profesor Ulrich Becker (Nemčija). Ključne sistemske dileme ostajajo: kdo naj bo s kom solidaren (zlasti v razmerju delovno aktivnih in neaktivnih oseb), kako opredeliti delovno aktivnost kot podlago za vključitev v celoten sistem socialne varnosti in vprašanje, ali naj se politika držav začne ozirati v smeri univerzalne varnosti preko univerzalnega temeljnega dohodka, ki bi odpravil marsikatero praktično zagato (in ga nekatere države, na primer Finska in Nizozemska, prav sedaj na določenih območjih tudi preskusno testirajo).

Tema zadnjega, četrtega plenuma je bila vloga države v industrijskih razmerjih. Plenarno zasedanje je vodil zaslužni profesor Univerze v Oslu Stein Evju, v razpravi pa so sodelovali še Jesús Cruz Villalón (Španija), docent Petr Hůrka (Češka), profesor Tiziano Treu (Italija) in slovenski delegat profesor dr. Grega Strban, ki je predstavil svoj prispevek o številnih načinih priznavanja socialnih partnerjev s strani države na področju prava socialne varnosti. Izredno zanimiv prispevek o odzivih politike na spremenjeno dožemanje dela in industrijskih razmerij je predstavil prof. Tiziano Treu. Razpravljal je o zakonodajnih spremembah v državah članicah EU v smeri zmanjševanja pravnega varstva delavca v razmerju do delodajalca (npr. liberalizacija sklepanja pogodb za določen čas, zniževanje ravni varstva pred odpovedjo in stroškov v postopkih odpovedi ter zmanjšanje oziroma odprava administrativnih ovir pri odpovedih pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev) in tudi primerov sprememb, ki posameznikom (zlasti delavcem) izboljšujejo pravni položaj (npr. določanje varstva ekonomsko odvisnih oseb, spodbud pri sklepanju pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas, zviševanje

ravni minimalne plače, varstvo osebnih podatkov itd.). Obe različici je predstavil tudi z vidika industrijskih razmerij, v katerih je opazen trend novih zakonodajnih določb v nekaterih državah članicah EU, ki omogočajo socialnim partnerjem v normativnih delih kolektivnih pogodb dogovor o manjšem obsegu upravičenj od zakonsko predvidenih in spodbujanje kolektivnega pogajanja na nižjih ravneh v smeri sprejema kolektivnih pogodb, ki ne veljajo na celotnem ozemlju posamezne države članice EU. Po drugi strani v nekaterih drugih državah članicah EU kolektivne pogodbe postajajo vse bolj pomembne, saj določajo osnovno izhodišče minimalne ravni plač in delovnih pogojev.

V popoldanskem delu sta vzporedno potekali še dve sekciji o nedavnih reformnih spremembah delovnega prava (v Italiji in Španiji) ter začasnem opravljanju dela agencijskih delavcev z zornega kota Direktive o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela in nacionalnih rešitev dveh držav članic EU, tj. Portugalske in Švedske. V sklepnem delu je sledila še zahvala organizatorjem in povabilo na naslednji dogodek, natančneje na 22. svetovni kongres Mednarodnega združenja, ki bo potekal od 4. do 7. septembra 2018 v Torinu.

Morda velja poleg regionalnih in svetovnih kongresov omeniti tudi slovenski kongres, ki ima v slovenskem prostoru pomembno vlogo pri širitvi spoznanj strokovnjakov delovnega in socialnega prava ter je namenjen spodbujanju izmenjave znanj, izkušenj, idej in primerjalnopravnih rešitev. Kongres 'Dnevi delovnega prava in socialne varnosti' je organiziran vsako leto s strani Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani v sodelovanju s slovenskim Društvom za delovno pravo in socialno varnost, ki je član Mednarodnega združenja (ISLSSL). V prihodnjem letu bo kongres organiziran že 17. leto zapored, potekal pa bo od 31. maja do 1. junija v Portorožu.